

Posudek oponenta diplomové práce – teoretická část

Jméno a příjmení studenta	BcA. Erik Dudinský		
Studijní program	Výtvarná umění		
Obor/ateliér	Multimédia a design/Reklamní fotografie		
Forma studia	prezenční	Akad. rok	2020/2021
Název práce	Manipulácia v súčasnej fotografii		
Oponent práce	MgA. Michal Reichstätter		

Erik Dudinský předkládá k obhajobě diplomové práce teoretickou část nazvanou Manipulace v současné fotografii. Obsahová očekávání jsou tak nasnadě; hodnověrnost masmédií, fotografii nevyjímaje, je již několik dekád notně pošramocena, nejvýraznější jizvy pak rozhodně utrpěla během dvou posledních desetiletí - nahrazením filmového nosiče digitálním snímačem a vznikem alternativního komunikačního světa sociálních sítí. Zjevná nevýhoda aktuálnosti tématu pak zřejmě tkví v nedostatečném časovém odstupu autora od zpracovávané látky a tedy v riziku, že uvedené příklady pozbudou v čase na významnosti.

Autor nepřekvapivě uvozuje text historickými příklady fotografické manipulace, tedy portrétem Abrahama Lincolna (toto není jeho tělo), Hippolyte Bayarda (toto není jeho sebevražda) či snímkem Jevgenij Chalděje (těch hodiněk tam původně bylo více). Takto by se zřejmě dalo pokračovat i dalšími snímky, které dodnes mohou rozpoutat vášnivé debaty nad legitimitou využití fotografického média (Calvert Jones, Joe Rosenthal, Robert Capa, aj.). Erik pak problematiku rozvíjí příklady s využitím (případně nevyužitím) fotografie v rámci projektu Farm Security Administration. Zde bych rád upozornil na práci se zdroji, které autor využívá - jedná se o kratší anglicky psané, polemické články, které na dějinnou (a zdánlivě uzavřenou) problematiku nahlížejí kritickým prizmatem. Upozornění na tento teoreticko-vědecko-polemický diskurz kvitují, zároveň je škoda, že autor nabízená východiska těchto textů nepodrobuje vlastní, kritické analýze. Z textu by se tak mohlo zdát, že například Royem Strykerem proděravělé negativy zobrazují pouze motivy jakéhosi nepředpokládaného blahobytu, který se nehodil do mediálního obrazu propagátorů programu New Deal. Když si ovšem otevřeme tuto "hole punch" galerii v oficiálním archivu FSA zjistíme, že selektivní klíč k proděravění není snadné určit s takovou jistotou, jak naznačuje citovaný článek.

Od strany 17 se pak již Erik přesouvá k současným dílům, kde na několika ukázkách příkladuje a odůvodňuje fotografickou manipulaci na několika souborech či fotografiích - sledujeme tedy produkční dramtizaci, postprodukční estetizaci či plnění náboženských dogmat při zobrazování žen.

Kapitolu Manipulace obsahem fotografie pak zřejmě tvoří pomyslné těžiště celé práce - zaobírá se problematikou tzv. alternativních médií, ověřováním zpráv, propagandou a jejími dopady. Zároveň se zde ovšem poněkud umenšuje role fotografie jako takové. Jedná se daleko spíše o manipulaci s fakty, nikoliv s fotografickým médiem. Přitom v posledních letech či měsících byla úloha fotografie či fotografa postavena před několik příkladných a medializovaných dilemat. Snímek pořádkovými službami zastřelené Fabienne Cherisma a protipohled na armádu fotografů dokumentující její bezvládné tělo se snahou o pořízení co nejikoničtějšího záběru může připomenout debatu nad oceňovaným snímkem Kevina Cartera, porovnávání počtu účastníků ceremonálu inaugurace minulého a předminulého prezidenta USA nebo podobnou práci datových analytiků serveru irozhlas po protivládních demonstracích v Praze z roku 2017. V poslední době by k titulnímu tématu stála za zmínku debata nad manipulativním využitím optického zkreslení dlouhoohniskových objektivů při dokumentaci nedodržování epidemických opatření souvisejících s šířením onemocnění Covid-19.

Takto mám z textu, v kontextu s titulní problematikou práce, dojem, že se spíše než o tématický přesah často jedná spíše o odklon od tématu. Autorův náhled na danou problematiku je z textu často poměrně patrný, čtenář tak může v určitých okamžicích nabýt dojmu spíše než trpělivě vědecké analýzy jakéhosi emočně podbarveného hořekování nad stavem světa. Což může mrzet hned na dvakrát - Erik se očividně v aktuálním (mediálně-sociálním pa)světě orientuje, navíc je schopen tyto postřehy a myšlenky poměrně úhledně a čtivě formulovat. Tedy pokud by se práce, dle mého názoru, v jejím průběhu tolik neodchýlila od logického směru určeného titulem práce, ale i místem vzniku (Ateliér reklamní fotografie), mohla nabídnout profesně specifitější a konkrétnější, ale tím ve výsledku potenciálně lépe zobecňující, fakta a z nich plynoucí závěry.

Návrh klasifikaceC.....

VBrně..... dne8.6.2021.....

.....
podpis oponenta práce

Pro klasifikaci použijte tuto stupnici:

A - výborně	B - velmi dobře	C - dobře	D - uspokojivě	E - dostatečně	F - nedostatečně
-------------	-----------------	-----------	----------------	----------------	------------------